

A felsőoktatási felvételi szabályok hatása a továbbtanulásra

Az MPT Pályaorientációs Szakosztályának jubileumi konferenciája
2024. december 13.

Juhász Ágnes

Értelmezési gondok

Felsőoktatási összlétszám jelentősége

Keveredik:

Első helyen jelentkező-jelentkezők-jelentkezések

Három felvételi eljárás - részben átfed

Felvettek-első helyre felvettek (felvételi százalék?)

Egy mesterdiplomához kétszeri jelentkezés

Külön vagy egyben?

Állami ösztöndíj-önköltséges(-államilag támogatott)

Alap-osztott-mester-doktori-szakirányú-felsőfokú szakképzés

Nappali-részidős (levelező, esti, távoktatás)

Váltások: Bologna, osztott és osztatlan tanári...

Érettségizők számának változása:

2011-től a középiskolai expanzió nem tudja ellensúlyozni a létszámcsökkenést
(Nincs egyértelmű összefüggés, mert nappalin is csak 60 % az adott évben érettségiző)

Szakképzésben érettségizők száma:

15-ig nő, aztán csökken – 20-tól nő a technikumi belépés, de ők még nem érettségiztek

Külföldi továbbtanulás

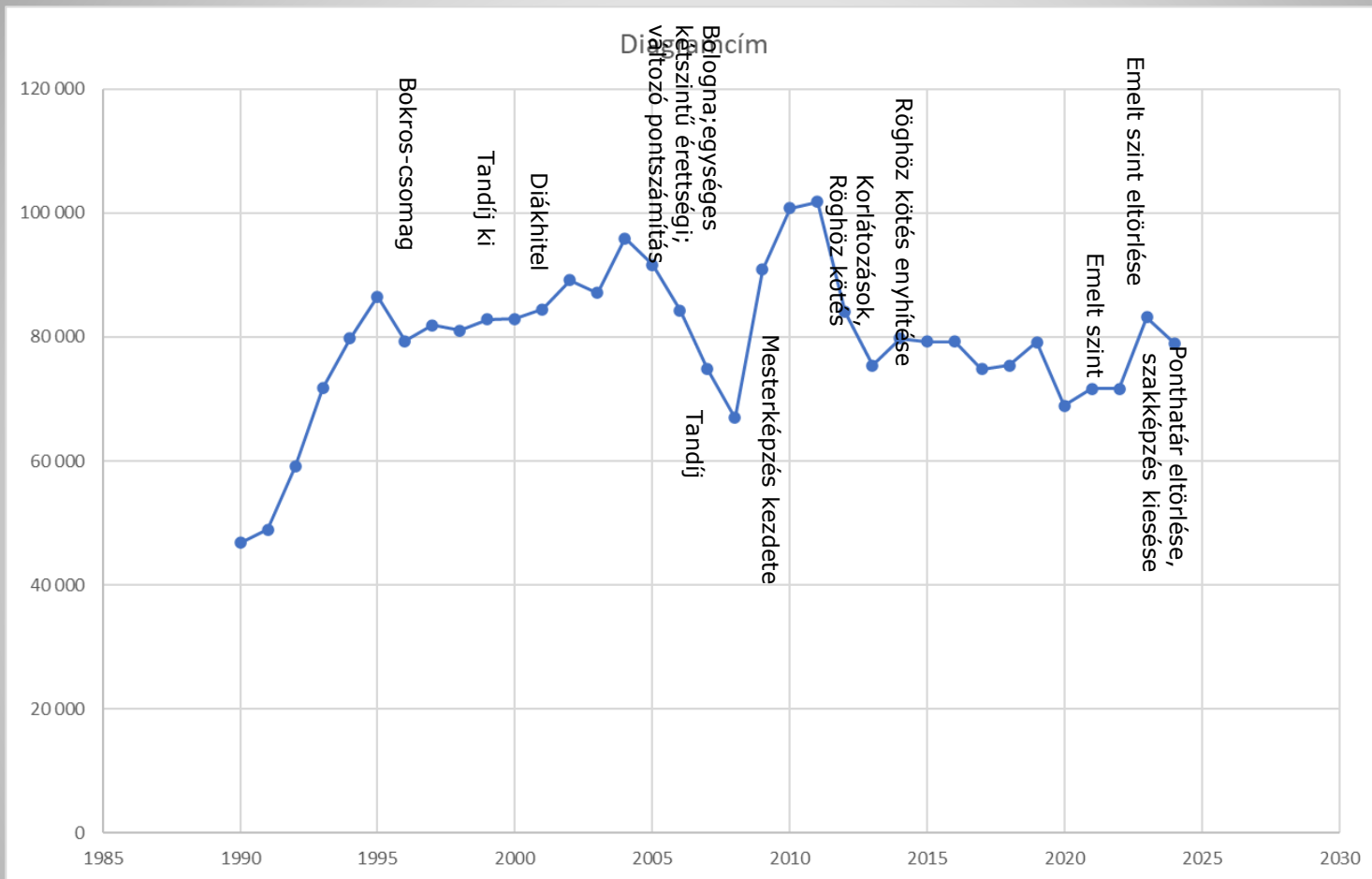
számot nem ismerünk

100 legjobb gimnáziumból 10 % 2023-ban

Háttér

- 1996 Tandíj bevezetése (Bokros-csomag 1995)
- 1999 Tandíj kivezetése (1998-as döntés)
- 2001 Diákhitel
- 2005 Egységes kétszintű érettségi
- 2005-6 Bolognai rendszer bevezetése
- 2007 Tandíj bevezetése
- 2009 Népszavazás: Tandíj kivezetése (2008)
- 2008-10 Mesterképzés belépése (dupla jelentkezés), 3 felvételi/év
- 2012 Az államilag finanszírozott helyek korlátozása, önköltség bevezetése, egyes szakokon központi minimális felvételi pontszám bevezetése, „röghöz kötés”
- 2013-15 Egységes minimális pontszám (egyes szakokon magasabb): 240, 260, 280
- 2014 Röghöz kötés szabályainak enyhítése (2013)
- 2017 Szakgimnáziumi érettségi változtatása
- 2020 a nyelvvizsga-kötelezettség előrevetítése, illetve az emelt szint kötelezőségének bevezetése
- 2023 E két kötelezettség visszavonása
- 2023 Rövid ciklusú tanárképzés
- 2024 Szakmai vizsga négyszerezhetősége, szakképzésben nincsenek érettségizők

Intézkedések

**Jelentkezés nappali képzésre
 (alap+osztatlan+mester)**

Gimnázium vs. szakképzés

Csökkenés 19-hez képest:

20: 16, ill. 36 %

21: 9, ill. 28

22: 10, ill. 32

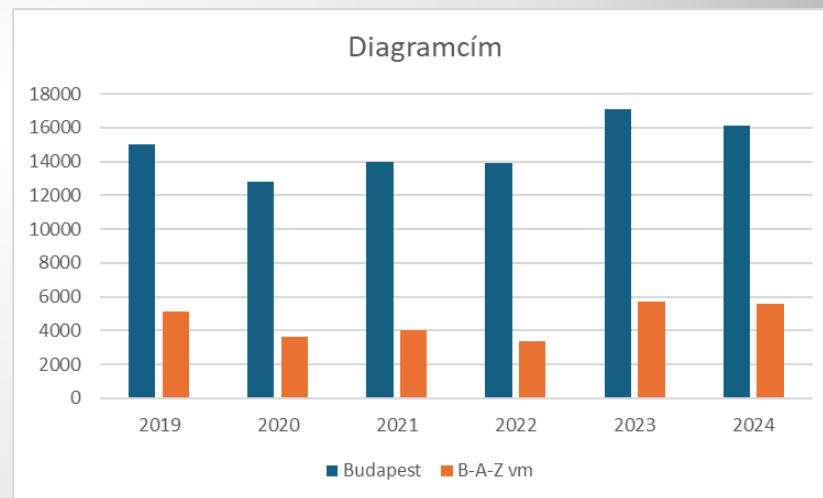
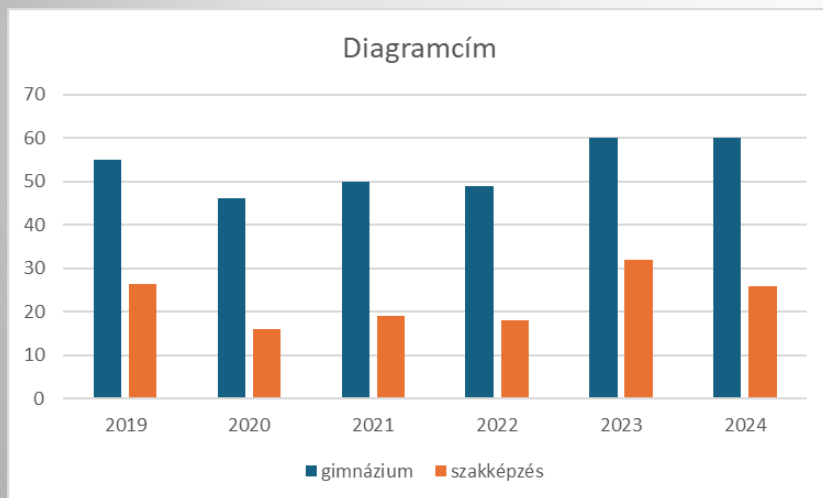
Budapest vs. Borsod-A-Z

Csökkenés 19-hez képest:

20: 15, ill. 29 %

21: 7, ill. 22 %

22: 7, ill. 33 %

Alapképzési jelentkezésre eltérő hatás

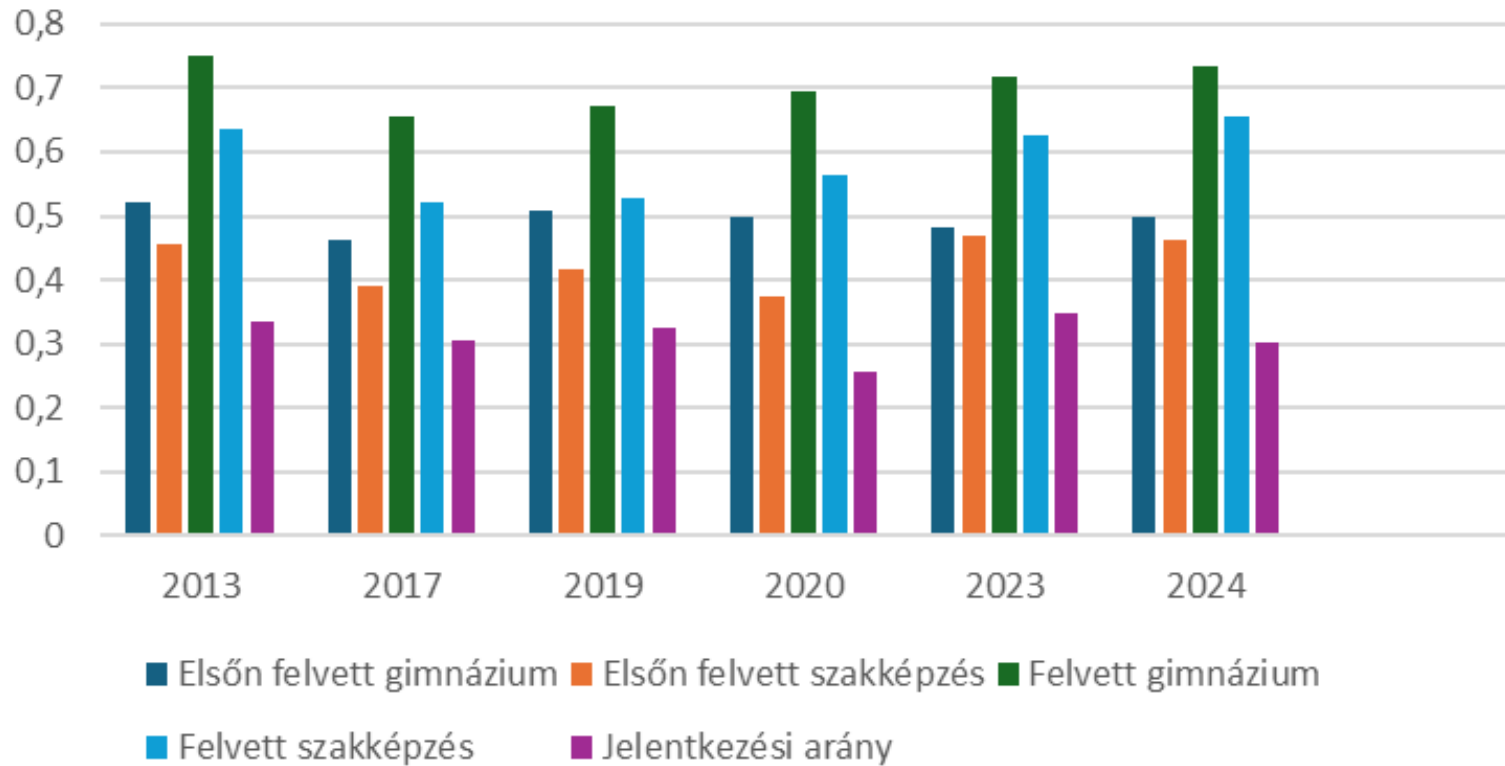
A bekerülés esélye jelentősen megnőtt:
Nappali: 1990: 36%, 2006-tól: 64-78 %
között (most 75 %)
Első helyes 13 óta kb. 50 %

(De még most is kevesebben tanulnak a
felsőoktatásban, mint Bologna előtt)

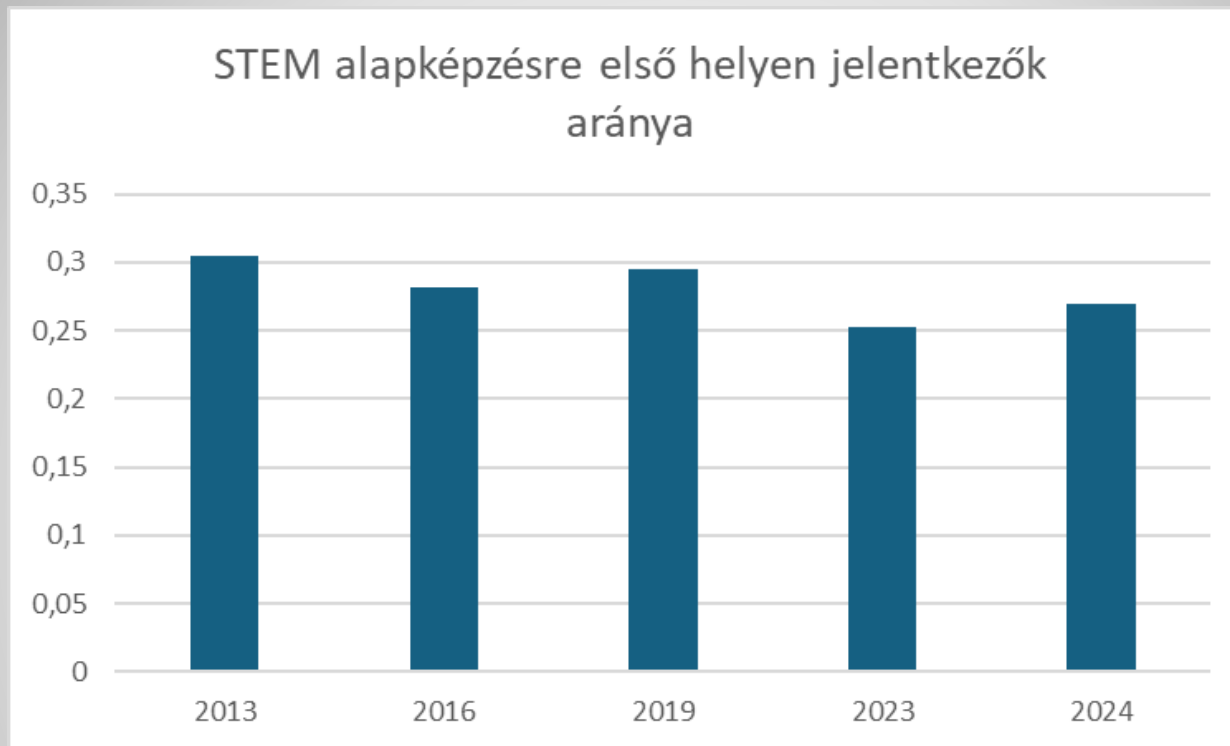
Felvételi esélyek

Jelentkezési és felvételi arányok alapképzésben

Diagramcím

Gimnázium vs. szakképzés

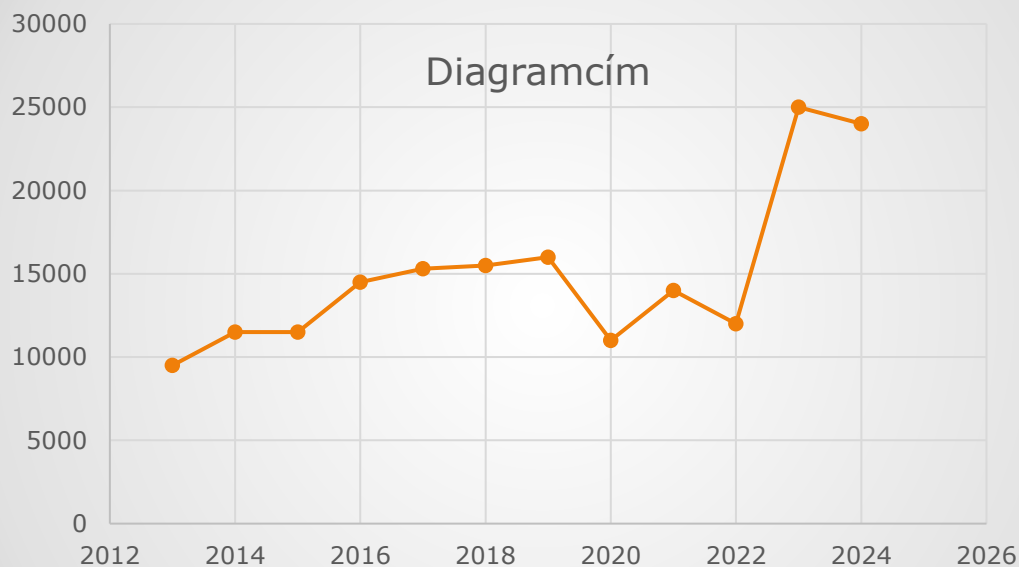

Ezen belül jelentkezőszámában az informatika eleinte jelentősen nőtt, termtud csökkent, most mindegyik stagnál

Állítás: Minden 3. STEM – ez az összes jelentkezésre igaz, de korábban is legalább ez az arány volt

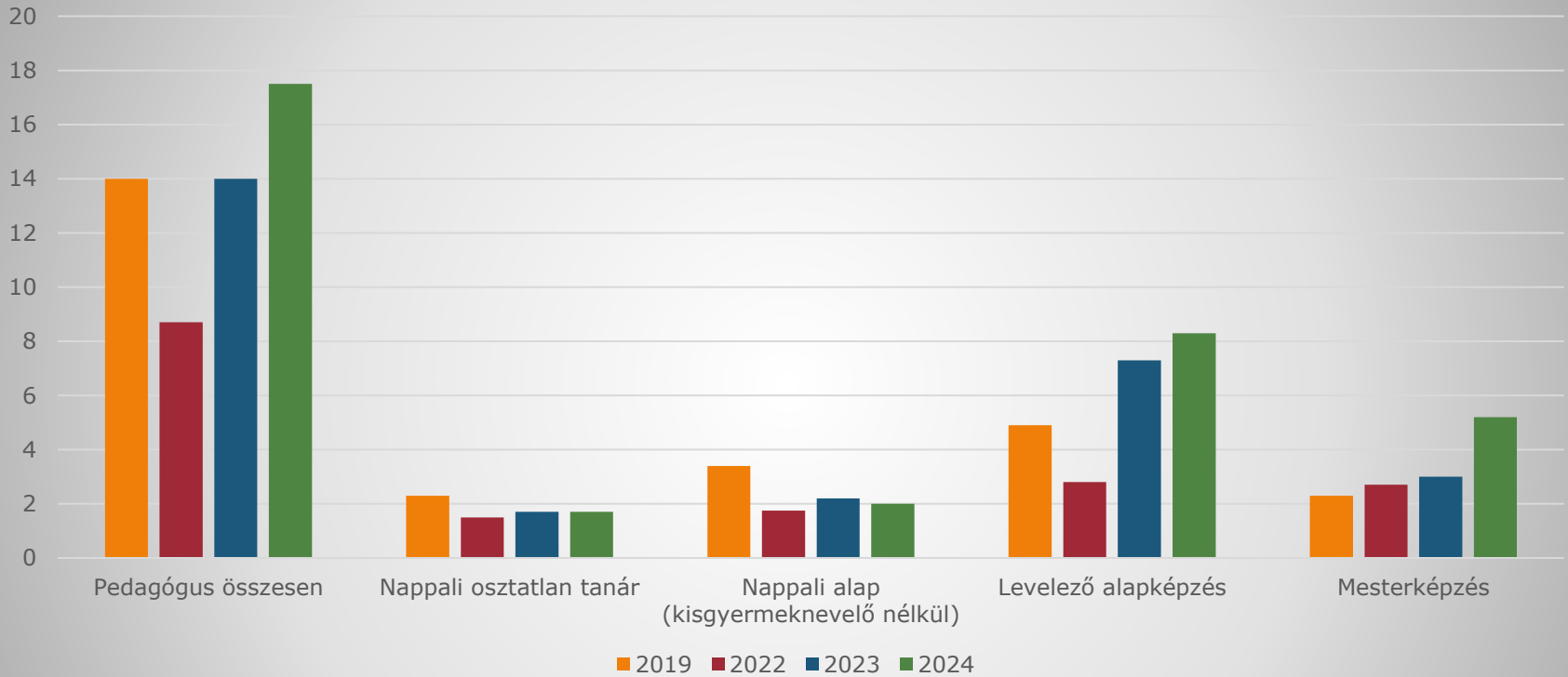
STEM promóció hatása

Alapképzés, normál felvételi jelentkezők
(ebből pedagógus 19-ben 3,7; 24-ben 7 ezer)

**LLL: 27 éven felüliek
jelentkezése**

Pedagógusképzésre első helyen jelentkezők száma, ezer fő

Pedagógusképzés

- KSH Összefoglaló táblák (STADAT)
- Felvi statisztikák 2013-2024
- Juhász Ágnes (2024): Pedagógusképzés és utánpótlás – nézzünk a felvételi adatok mögé!
- Susánszky Pál (2024): Felsőoktatási elvándorlás az érettségi után
- XXVI. Közoktatási és Szakképzési Szakértői Konferencia (2024), Eger

Legfontosabb források

Köszönöm a figyelmet!

Juhász Ágnes juhasz@taninfo.hu

Pályaorientációs szakosztály
mpt.pori@gmail.com, llg.hu